

KDB/859

022.2

17

VVE/1260

V 1936

6

TILLATELSE

FOR

VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE TIL YTTERLIGERE REGULERING AV SKJERKAVASSDRAGET M. V.

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 4 SEPTEMBER 1936.)

Ved kongelig resolusjon av 4 september 1936 er det bestemt:

- «1. Det tillates i medhold av vassdragsreguleringsloven av 14 desember 1917 Vest-Agder fylkeskommune å foreta en ytterligere regulering av Skjerkavassdraget i det vesentlige overensstemmende med fremlagt plan og på de i Arbeidsdepartementets foredrag av 4 september 1936 inntatte betingelser.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen som gjeldende inntil videre overensstemmende med det i Arbeidsdepartementets ovennevnte foredrag inntatte utkast.»

Betingelser for tillatelse

for Vest-Agder fylkeskommune til å foreta en ytterligere regulering av Skjerkavassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 4 september 1936.)

1.

Reguleringskonsesjonen gjelder inntil anlegget overtas av staten (jfr. reglene i post 2 nedenfor).

Med den begrensning som følger av ovenstående gjelder konsesjonen for vannfall der ikke tilhører staten eller norske kommuner og som deltar i reguleringen eller blir medeier i reguleringsanlegget i 50 år fra konsesjonens datum. Ved utløpet av denne tid tilfaller disse vannfallseieres andel i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Staten har, når den akter å utbygge sitt fall i Skjerka eller vil gå til innløsning av det fylket overdragne vannfall i samme med tilhørende anlegg, rett til å innløse det hele reguleringsanlegg. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne på grunnlag av hvad anlegget med tilbehør, altså også grunnstykker og rettigheter, beviselig har kostet ved erhvervelsen og — for såvidt angår den andel som måtte tilhøre eiere for hvem reguleringstillatelsen er maksimumbegrenset til 50 år — med fradrag for amortisasjon efter en amortisasjonstid av 50 år.

Den andel i reguleringsanlegget som måtte tilhøre sistnevnte eiere kan staten under enhver omstendighet innløse i det 35te år efterat konsesjonen er gitt og efter de nevnte regler.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvilige menn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hvad skjønn i så henseende måtte bestemme.

Alle heftelser som hviler på anlegget faller bort, hvis og når staten i henhold til nærværende post innløser anlegget.

3.

For den økning av vannkraften, som ved reguleringen tilflyter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

Økningen av vannkraften beregnes på grunnlag av den økning av vassdragets lavvannføring, som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hvad der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved reguleringen innvundne økning av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer efter hvert som den ved reguleringen innvundne vannkraft tas i bruk.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter efter post 3, og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 17 skal, for såvidt de ikke er fastsatt av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år efterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid, som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

6.

Arbeidet skal utføres ved funksjonærer og arbeidere som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett.

Konsesjonæren skal ved bygning og drift av anlegget bruke norsk materiell, for såvidt dette kan fåes like godt, tilstrekkelig hurtig og for en pris, som ikke med mere enn 10 — ti — procent overstiger den pris, hvortil materiell kan fåes fra utlandet.

Vedkommende departement kan tilstede undtagelse fra disse regler når særegne hensyn gjør det påkrevd.

7.

Forsikring tegnes fortrinsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

8.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøi og andre arbeidsmaterier). Verktøi og andre arbeidsredskaper, som utleveres arbeiderne til benyttelse kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med sin virkelige verdi beregnet efter hvad de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet efter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øiemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes efter samråd med et av arbeiderne opnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende regjeringsdepartement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til efter nærmere bestemmelse av medisinalstyrelsen å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendig lægehjelp og holde et for øiemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Såfremt særskilt politiopsyn i anledning av arbeidenes utførelse av det offentlige finnes nødvendig, plikter konsesjonæren å utrede utgiftene derved.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrum, alt efter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende regjeringsdepartements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å opsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt opsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyret bestemmer, å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og broer hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier og broer, som konsesjonæren anlegger skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for såvidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til efter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende fattigkommune dens utgifter til fattigunderstøttelse av de ved anlegget ansatte arbeidere og deres familier.

13.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

14.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement, som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

15.

Reguleringsanleggets eier skal efter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det

innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte opdemningshoide og den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter, som konsesjonæren måtte la opta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Opmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

16.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne sig i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

17.

De vannfalls- og brukseiere, som benytter sig av det ved reguleringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, efter hvert som utbygningen skjer, inntil 10 pct. av den for hvert vannfall innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pct. av kraften.

Kraften avgis i den form departementet bestemmer. Krevs den avgitt i annen form enn den produseres, plikter konsesjonæren på departementets forlangende å bygge sitt anlegg således at kraftens omformning og avgivelse ikke unødig fordyres for mottageren. Sådant forlangende må fremsettes innen 6 måneder efter konsesjonens datum.

Elektrisk kraft uttas efter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hvad enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres efter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 procent rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 procent. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig hoi, fordi bare en mindre del av den kraft, vannfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften istedet forlanges avgitt efter en maksimalpris, som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mel-

lem vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan såvel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5te år. Hvis eieren leier ut kraft og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas.

Den i nærværende post omhandlede plikt til avgivelse av kraft til kommuner gjelder ikke Vest-Agder fylkeskommunale anlegg i Skjerka.

18.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vannfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen, mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

19.

Reguleringsanleggets eier plikter å treffe sådanne anordninger i vassdraget nedenfor samt å avgi vann i sådan utstrekning at den almindelige fløtning forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forfoininger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe på fløtningen, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

20.

Reguleringsanleggets eier underkaster sig de bestemmelser, som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de opstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier.

21.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for reguleringsdammene i Skjerkavassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 4 september 1936.)

1.

Reguleringsgrensene er følgende:

	Øvre	Nedre	Reg. høide i m.
Nedre Skjerkavann	605,00 m. o. h.	591,00	14,00
Øvre —»—	— —	591,15	13,85
Hagedalsvann	— —	591,25	13,75
Nåvann	614,00 —	591,50	22,50
Sandvann	— —	602,00	12,00

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Der avgis vann til den almindelige fløtning overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.

3.

For øvrig kan, så lenge Skjerka er det eneste utbyggede fall i vassdraget, vannslipningen foregå efter dettes behov. De nærmere regler for slipningen efterat der er bygget ut andre fall i vassdraget blir senere å bestemme.

Det skal ved manøvreringen has for øie at vassdragets naturlige flomvannføring ikke forøkes. Heller ikke må den naturlige lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

5.

Det skal påsees at flomløpene ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand.

Der føres protokoll over dammenes manøvrering, avleste vannstande samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til Vassdragsvesenet.

6.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

7.

Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.